

Колегії відділу освіти, молоді та
спорту Камінь-Каширської
райдержадміністрації
Копія: науково-методичній раді
райметодкабінету

Довідка
про створення умов для розвитку фахової майстерності
педагогічних кадрів

Оскільки сучасна система освіти вирізняється своєю інноваційністю, спрямованістю на забезпечення якості освіти, виокремлюється пряма залежність високої якості освіти від якості підготовки вчителів, їх професійного розвитку, педагогічної компетентності, вирішення яких значною мірою реалізується в системі післядипломної освіти. Згідно «Стандартів і рекомендацій щодо системи забезпечення якості в закладах загальної середньої освіти (внутрішньої системи забезпечення якості загальної середньої освіти)» підтвердження кваліфікації педагогічного працівника можливе лише за умови його постійного професійного зростання, а професійний розвиток розглядається як обов'язок самого працівника, професійному зростанню якого також має сприяти заклад освіти, створюючи умови, мотивуючи педагога до професійного вдосконалення (стандарт 3.2). Повноцінні результативні зміни в діяльності закладів загальної середньої освіти району стають можливими за належного рівня науково-методичного супроводу та координації інноваційної, експериментально-дослідницької роботи, поширення практичного досвіду з метою формування інноваційної складової освітнього процесу в школах, дошкільних, позашкільних закладах. Вчителі відчули, зрозуміли, переконалися в необхідності удосконалення власної діяльності через застосування освітніх технологій, форм організації освітнього процесу, спрямованих на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти, на забезпечення наскрізного процесу виховання, який формує загальнолюдські цінності, патріотизм.

Районний методичний кабінет, забезпечуючи безперервне підвищення кваліфікації, системний професійний особистісний розвиток і ріст педагогічних та керівних кадрів закладів освіти району, створює науково-методичне, організаційно-педагогічне, професійно-інформаційне, освітньо-методичне середовище, простір для спілкування і професійного зростання. Пріоритетними є питання формування персональної освітньої траєкторії розвитку педагогів, здатності до самоаналізу результатів і самооцінювання, бо це позначається на успішності професійної діяльності, дає змогу реалізовувати свій особистісний потенціал в умовах творчої праці, отримувати задоволення від вчительської роботи.

Методична діяльність райметодкабінету спрямована на реалізацію науково-методичної проблеми «Формування і розвиток професійної компетентності керівних і педагогічних кадрів як умова забезпечення якості освітньої діяльності». Створення можливостей і оптимальних умов для забезпечення і постійного підвищення якості освіти та якості освітньої

діяльності на засадах формування інноваційного освітнього середовища, постійного підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників в контексті Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», мотивація та стимулювання на ефективну, самокеровану індивідуальну й колективну діяльність – основні питання реалізації стратегічного напрямку діяльності РМК. Сприяють роботі над проблемними питаннями тісна співпраця і взаємодія з відділом освіти, молоді та спорту, Волинським інститутом післядипломної педагогічної освіти, координація планів роботи методистів з планами ВППО, районного методичного кабінету, відділу освіти, молоді та спорту, закладів загальної середньої освіти, районних, шкільних методичних об'єднань вчителів, методичних об'єднань при опорних закладах освітніх округів, інших професійних спільнот педагогічних працівників.

Сформована система методичної роботи з педагогічними кадрами на районному рівні та в освітніх округах, створення умов і комфортного освітнього середовища для інтелектуального, методичного, професійного розвитку та саморозвитку педагога сприяли готовності більшості вчителів до інноваційної діяльності, зростанню ефективності впровадження інноваційних технологій, реалізації індивідуальних творчих здібностей, популяризації педагогічних знахідок; забезпечують належний науково-методичний супровід основ стандарту освіти Нової української школи та рівень сформованості компетентності здобувачів освіти. Здобувачами освіти закладів загальної середньої освіти району в 2019-2020 навчальному році здобуто 40 перемог у III етапі олімпіад з навчальних дисциплін, 9 – у обласній математичній олімпіаді імені Кравчука, 8 призових місць - в обласних мовно-літературних конкурсах та 1 – у фінальному етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (перше місце); Зучні, члени наукових товариств, стали переможцями обласного конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт; команди юних правознавців та біологів здобули 3-тє місце в обласних турнірах юних науковців.

Управлінський супровід інноваційної діяльності в системі освіти району, стимулювання учасників освітнього процесу, мотивація якісної праці вчителів через систему атестації, щорічні надбавки до посадового окладу, вручення винагород на районному фестивалі «Вернісаж творчих особистостей», премій районної ради, райдержадміністрації «Кращий педагогічний працівник району», залучення педагогів до активної творчої методичної діяльності позитивно впливають на результативність роботи. Ефективність науково-методичного супроводу засвідчує зростання професійної майстерності педагогічних працівників. У закладах загальної середньої освіти працюють «учителів-методистів» -47, «старших учителів» - 207, в закладах позашкільної освіти – «керівників гуртків-методистів» - 3, в закладах дошкільної освіти – «вихователів-методистів» - 2, «старших вихователів» - 1

Як мотивуючий і стимулюючий фактор успішної, результативної педагогічної діяльності активно використовується об'єктивна оцінка праці вчителя під час атестації. Зокрема, протягом двох останніх років (2019, 2020 рр.) присвоєні педагогічні звання: „учитель-методист” - 9, „старший учитель” - 24, атестовано на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню

«вчитель-методист» - 12, «вихователь-методист» - 1, «старший учитель» - 67 педагогів.

Співпраця РМК з відділом освіти, молоді та спорту, ВІППО дає можливість добре організувати підвищення кваліфікації педагогічних працівників у зв'язку із запровадженням Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Зокрема, інформаційно-роз'яснювальна робота, методичне консультування, інструктивно-методичні наради, семінари, тренінгова форма занять сприяли мотивації педагогів, керівників шкіл до роботи в умовах впровадження нового змісту освіти, усвідомленню нових професійних ролей вчителя, втіленню головної мети – формування нового освітнього середовища, впровадження навчання для життя, творення відкритої, цікавої та сучасної української школи. Вчителі, заступники директорів з навчально-виховної роботи пройшли обов'язковий дистанційний онлайн-курс на порталі EdEra. Навчання на очних сесіях-тренінгах пройшли 330 вчителів початкових класів (4 етапи), 79 директорів та заступників з навчально-виховної роботи, 82 педагогів-предметників (асистенти вчителів в інклюзивних класах, вчителі музичного, образотворчого мистецтва, фізичної культури) та 70 вчителів іноземних мов. Проведено 10-денні тренінги для вчителів, які навчатимуть першокласників у 2020-2021 та 2021-2022 навчальних роках (3 і 4 хвили навчання). Вчителі початкових класів (74чол.) пройшли триденні рефреш-тренінги компетентнісного та інтегрованого підходу в освітньому процесі Нової української школи. До тренувальних занять залучені тренери регіонального (Ніщик М.В., Рудчик Т.А.), обласного (Поліщук Н.А., Ткачук Н.М., Волкова І.Р., Олексюк Т.Ю.) рівнів. 148 педагогів 1-их та 2-их класів охоплено навчанням в тренінгах з ігрових та діяльнісних методів освітнього процесу за ігровими наборами ЛЕГО від компанії LEGO Foundation. Тренер The LEGO Foundation (Шуляк, крім цього, провела тренінг для педагогів-початківців району, який поглибив і розширив їхні знання щодо освітнього потенціалу методик the LEGO Foundation («Шість цеглинок» та PlayBox). Підвищенню рівня самоосвітньої, творчої активності вчителів сприяв тренінг, проведений учителем початкових класів Новопечерської школи міста Києва Оксаною Хомич за запрошенням райметодкабінету. Загалом у зв'язку з реформуванням освіти була передбачена і послідовно здійснюється ґрунтовна підготовка керівників і вчителів закладів загальної середньої освіти району.

Спільно з ВІППО забезпечено високий організаційний, змістовий рівень, науково-методичний супровід проходження Всеукраїнського експерименту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» в ЗЗСО І-ІІІ ст. с. Раків Ліс. Дирекція закладу (Кузьмич О.П., Борсук В.М.), вчителі двох перших, у 2019-2020 навч. році - вже третіх класів (Рудчик Т.А., Харчик Н.Б.), окрім успішної реалізації нових підходів до освітнього процесу, поширюючи практичний досвід змін, спільно з відділом освіти, молоді та спорту, райметодкабінетом здійснили велику роботу в підготовці до Нової української школи педагогічних кадрів, директорів шкіл району, заступників директорів з навчально-виховної роботи; провели ряд семінарських навчань з керівниками та вчителями шкіл інших районів області.

Пілотне впровадження з 1 вересня 2017 року проекту нового Державного стандарту початкової загальної освіти стало логічним початком розбудови Нової української школи. Кожний заклад забезпечено новітніми засобами навчання та створено нове освітнє середовище за кошти освітньої субвенції на нову українську школу, частково – кошти місцевого бюджету. Власне, циклом організаційно-методичних заходів був даний імпульс, щоб подібні питання обговорювалися в педагогічних колективах, з батьківською громадськістю, відбувалися зміни в організації освітнього процесу, управлінській, методичній роботі і почався безпосередній практичний перехід на 12-річну школу.

Успішно реалізується у двох ЗЗСО (НВК №1, №2 м.Каменя-Каширського) всеукраїнський науково-педагогічний проект «Інтелект України»; впроваджуються інноваційні проекти «Ключові вміння XXI-го століття» в опорному навчальному закладі «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів с.Пнівне», «Мости дружби в Україну» в ЗЗСО І-ІІІ ст. сіл Бузаки, Брониця, Тоболи (вчителі пройшли стажування в Німеччині), «Вчителі англійської мови – агенти змін» в НВК «ЗЗСО І-ІІІ ступенів-гімназія» №2 м. Каменя-Каширського. Учитель-пілотник ЗЗСО І-ІІІ ст. с. Раків Ліс Рудчик Т.А., регіональний тренер, була учасником українсько- фінського проекту «Вчимося разом», вчитель англійської мови цього закладу Сич Т.В. взяла участь в тренінгу для пілотних шкіл (м.Київ), створила й очолила групу професійної майстерності вчителів як фасилітатор. Це є підтвердженням успішного зростання педагогічної майстерності та сприяє розвитку креативності.

Позитивно впливає на здійснення кваліфікованого методичного супроводу професійної діяльності педагогів району якісний кадровий потенціал РМК, всі методисти працюють на постійній основі, крім 1, мають вищу кваліфікаційну категорію. Оскільки модернізація освіти розпочалася з початкової школи, методист Ніщик М.В., пройшовши підготовку в м. Києві за програмами, запропонованими Всеукраїнським Фондом «Крок за кроком», стала регіональним тренером НУШ, супервізором і експертом сертифікації педагогів.

В мережевій структурі методичної роботи методичною радою РМК і освітніми закладами забезпечено координацію та органічне функціонування 20 районних, 83 – при опорних закладах освітніх округів, 44 шкільних методичних об'єднань; 47 постійно діючих, проблемних, цільових, інтегрованих семінарів, семінарів-тренінгів, семінарів-практикумів; 9 шкіл професійного становлення (директора, ЗНВР, керівника ЗДО, педагога); 5 творчих груп; партнер-клуб «Шлях до успіху». педагогічний імідж-клуб «Основи професійної компетенції», 10 опорних ЗЗСО, ЗДО; районної школи педагогічного новаторства, в структурі якої діють 2 школи вищої педагогічної майстерності - вчителів природничо-математичних дисциплін «Інновації в інтегрованому навчанні» та історичне товариство, 2 міжгалузеві творчі лабораторії з питань підвищення психологічної та громадянської, ІКТ-компетентностей, 2 авторські і творчі лабораторії, 3 творчі майстерні, 7 майстер-класів.

Під особливу увагу перебувають питання здійснення інноваційної діяльності, поширення перспективних моделей досвіду з актуальних проблем педагогічної та управлінської діяльності, оновлення науково-методичного

забезпечення освітніх установ району. Визначені базові шкільні методичні кабінети з певних напрямів, які активно працюють над формуванням інноваційного освітнього простору (ЗЗСО сіл Раків Ліс, Видерта, Ворокомле, Залісся, НВК № 1,2 м. Каменя-Каширського – досвід роботи схвалений методичною радою РМК, сіл Полиці, Піщане, Бузаки, Підріччя. Активізація роботи районної школи педагогічного новаторства, практичне навчання керівників її основних підрозділів, належне планування, організація роботи забезпечили розгляд сучасних тенденцій удосконалення освітнього процесу, сприяли підвищенню ефективності впровадження інноваційних підходів, актуальних питань інтеграції, нових методик, технологій. Зростання якісного складу слухачів школи, напрацювання оригінального педагогічного стилю, якісні показники освітнього процесу свідчать про позитивний вплив даної інноваційної форми методичної роботи на формування професійної компетентності, шліфування педагогічної майстерності, підвищення мотивації педагогів до самоосвіти, самовдосконалення і самоствердження. Чимало педагогів самостійно створюють інноваційне освітнє середовище, виробляючи таким чином власну траєкторію професійного розвитку. Відмічається зростання інтересу педагогічної громадськості до підвищення фахового рівня та творчої майстерності через активну участь у методичних заходах різного рівня. Цьому сприяє налагоджене навчально-методичне консультування, організація районних методичних заходів з участю працівників ВІППО, що забезпечує науковий супровід навчання керівників та вчителів. Протягом останніх років з окремими категоріями педагогів працювали Ткачук Н.М., Романчук Г.Д., Луцюк А.М., Поліщук Н.А., Лук'янчук Г.Я., Єндрущук С.М., Ясінська Н.В., Ягенська Г.В., Трачук Т.В., Миць М.Я., доктор історичних наук, професор В.А.Брехуненко (інститут української археографії та джерелознавства ім. М.Грушевського НАН України), Остапчук В.А., директор Волинського обласного еколого-натуралістичного центру; з працівниками дошкільної освіти, директорами шкіл-гімназій, шкіл-ліцеїв – Березіна О.М., Богданович О.І. в ході обласних семінарів. Проведенням науково-практичних семінарів, семінарів-тренінгів, педагогічних читань, науково-практичних конференцій, круглих столів, майстер-класів, презентаційних меседжів, ділових ігор створено умови для поповнення, оновлення знань з питань педагогіки і психології, презентації методичних знахідок, кращого досвіду роботи; основна увага приділяється виробленню навичок дослідження певних тем, аналізу й узагальнення власних напрацювань, популяризації успішних вчителів і педагогічних колективів, які забезпечують високу якість освітньої діяльності. В практичній роботі методкабінету - нові форми масових методичних заходів: педагогічний лайфхак «Як зробити урок продуктивним та сучасним», захист педагогічних проєктів, методичний фестиваль «Сучасні тенденції формування змісту системи виховної роботи в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа», ярмарки педагогічних ідей, панельна дискусія, літня школа, технопарк «Лабораторія педагогічного успіху», управлінський конструктор, воркшоп; проведення методичних заходів в опорних закладах освітніх округів – методичний діалог «Проблема педагогічної творчості в спадщині В.О.Сухомлинського», педагогічна скринька та золотослів педагогічних думок В. Сухомлинського, педагогічний тренінг «Крокуємо до майстерності»,

фестиваль інновацій «Реалізація Концепції «Нова українська школа» в умовах інноваційного освітнього середовища».

Наявність оригінальних підходів у вирішенні актуальних освітніх проблем підтверджують підсумки зонального та регіонального турів конкурсу «Вчитель року», районної та обласної виставок «Творчі сходинок педагогів», які стали широкою рекламою педагогічних напрацювань. У 2019-2020 навч. році в зональному етапі взяли участь 11 педагогів (5- вчителів початкових класів, 3 – історії, 2- хімії, 1- зарубіжної літератури), в регіональному (обласному) – 2: вчителька поч. класів ЗЗСО І-ІІІ ст.с.Воєгоща Шевчук Г.І. та вчитель історії ЗЗСО І-ІІ ст.с. Гута Камінська Гель А.О., який став лауреатом конкурсу, здобувши третє місце. Щорічно на районну виставку подається більше ста методичних матеріалів, до 45 з них представляються на обласний етап; від 8 до 16 методичних матеріалів вчителів, керівників, методистів відзначаються дипломами; неодноразово нагороджено грамотою обласного управління освіти, науки та молоді відділ освіти, молоді та спорту, методичний кабінет. За підсумками 2019 року найбільше нагороджено учасників в номінаціях «управління закладами освіти» - 7 чол., «математика» - 4 чол., «природознавство» - 4 чол.. Відзначено дипломами 16 методичних матеріалів окремих методистів РМК, вчителів НВК № 1, 2 м.Каменя-Каширського, освітніх закладів сіл Залісся, Видерта, Сошичне, Піщане, Нуйно, Грудки, Хотешів; нагороджено грамотою управління освіти, науки та молоді Волинської облдержадміністрації методичний кабінет відділу освіти, молоді та спорту. Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ст. с. Залісся (директор Карпук Л.М.) взяв участь у Десятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти», удостоєний Почесного звання «Лауреат конкурсу» та нагороджений срібною медаллю. Цьогоріч на районну виставку було представлено 68 методичних напрацювань вчителів. У зв'язку з пандемією і продовженням карантину були внесені зміни в порядок подання робіт на обласний етап виставки. Після перевірки методичних матеріалів на академічну доброчесність (встановлення відсотка авторського тексту) 41робота в електронному форматі подана на обласний етап виставки.

Райметодкабінетом спільно із закладами загальної середньої освіти досліджено і розроблено науково-методичні теми, вивчено, апробовано та популяризується досвід з ряду актуальних питань, в тому числі з питань організаційного, методичного, управлінського аспектів забезпечення якості модернізаційних процесів, підвищення професійної майстерності та розвитку компетентної особистості вчителя і здобувача освіти в контексті Концепції Нової української школи; проектні технології в управлінні освітнім закладом та освітньому процесі; технології ігрова та створення ситуації успіху, сучасні системи управління науково-методичним забезпеченням інноваційної діяльності педагогічних кадрів; партнерство учасників освітнього процесу; самоосвіта і саморозвиток педагога як головні чинники зростання професійної майстерності, формування позитивного іміджу освітнього закладу та ін. Окремими педагогами досліджено і презентовано на районному, обласному рівнях напрацювання з питань впровадження елементів СТЕМ-освіти, інтеграції освітнього процесу, із створення віртуального середовища як засобу розвитку самоосвітньої компетентності, тьюторський супровід у системі роботи

з обдарованими учнями, ефективне використання ІКТ в освітньому процесі, управлінській діяльності і методичній роботі, від компетентного вчителя до компетентного учня, історичне товариство як приклад взаємодії учасників освітнього процесу в розвитку науково-дослідницьких навиків, Нова українська школа – найголовніша інновація в освіті та ін.. Важливу роль тут відіграє системна й ефективна діяльність ради райметодкабінету, шкільних методичних кабінетів, організація роботи на партнерських засадах. Як інноваційний управлінський засіб використовується моніторинг педагогічної діяльності. Сформовано банк освітніх послуг та продуктів діяльності методичних осередків, постійно поповнюються банки творчих педагогів, педагогічних інновацій, каталоги публікацій, відзначених методичних матеріалів за результатами обласної виставки «Творчі сходинки педагогів Волині. Такий підхід дає неоціненну можливість підвищити бажання вчителя рухатись вперед.

Посилено увагу до питань курсового підвищення кваліфікації. Відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800, добре організовано щорічне проходження фахової курсової перепідготовки та підвищення кваліфікації за певними напрямками і темами. У 2019 році очною та дистанційною формами навчання було охоплено 313 педагогів; у 2020 році (I півріччя) – 386: до карантину – 148 (план 146), ще 238 вчителів через пандемію і карантин проходять навчання у ВППО за дистанційною та онлайн формами.

Одним з позитивних аспектів діяльності районного методичного кабінету, методичних формувань освітніх закладів є розвиток професійної компетентності педагогів та впровадження компетентнісного підходу в освітній процес, переведення методичної роботи у площину формування інноваційної культури педагога, від якої залежить успіх модернізаційних процесів в системі освіти. Вчителі мають реальну можливість підвищувати свою професійну майстерність, виявляти творчість, самовдосконалюватись та мати повагу, пошанування свого високого потенціалу, неординарних здібностей і умінь. Отже, РМК спільно з освітніми закладами правильно визначили перспективи подальшого зростання фахової компетентності та педагогічної майстерності, напрями, засоби, форми підвищення кваліфікації і побудови траєкторії розвитку, створюють умови для цього та атмосферу творчості і довіри, партнерства і взаємодії, толерантного стилю спілкування, мотивують на конструювання власного педагогічного досвіду і успіх, зберігають позитивну динаміку та зростання якісних показників освітнього процесу, що дозволяє позитивно оцінювати ефективність методичної роботи.

22.05.2020р.

Завідувач РМК

Л.П.Подшивалкіна